PÄIVÄSTÄ TOISEEN

KIRJAT

Eläinlääkärien muistoja lehmästä leopardiin ja Suomesta Polynesiaan

Haastatteluihin ja kirjallisiin muisteluksiin perustuva kirja kertoo eläinlääkärin opinnoista, työn arjesta ja alan kehityksestä noin sadan vuoden ajalta.

ANTTI RAATIKAINEN

Eläinlääkärikunta on naisistunut vauhdilla. Eläinlääkäri Hannaleena Valkama tekee tammalle tiineystarkastusta.

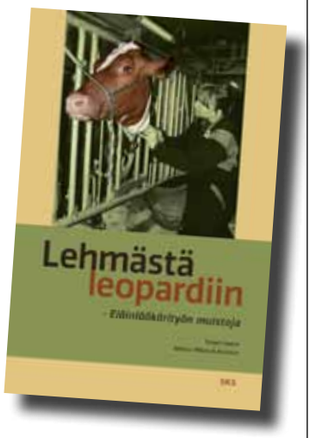

Nuori eläinlääkäri ryhtyy leikkaamaan 40-kiloisen kesäpossun tyrää. Nukutusmenetelmänä on maski, jossa nukutusaine on imeytetty pumpulituppoon.

Sika nukahtaa hyvin ja eläinlääkäri ryhtyy leikkaamaan. Tilan isäntä pitelee toisella kädellään maskia sian kärsässä ja tukee toisella sikaa pysymään selällään.

Yhtäkkiä eläinlääkäri huomaa näkökenttänsä reunassa liikettä ja ehtii juuri ja juuri nappaamaan verisin käsin kiinni isännästä, joka on kaatumassa leikkaajan ja leikattavan päälle. Nukutusaine oli niin tehokasta, että se vei isännänkin unten maille.

Eläinlääkäri taluttaa isännän ulos raikkaaseen ilmaan. Sillä välin sika herää ja nousee seisomaan leikkausliinat ja instrumentit haavasta roikkuen.

Maski takaisin kärsään ja leikkaus jatkuu. Sika selvisi, isäntä myös.

Tässä yksi Lehmästä leopardiin -kirjan hurjista tositarinoista.

400-sivuiseen järkäleeseen on koottu parhaita paloja Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran ja Suomen Eläinlääkäriliiton järjestämästä muistitiedon keruusta.

Oppi haettiin alussa ulkomailta

Muistelukset kattavat noin sadan vuoden ajanjakson ja yltävät maantieteellisestikin laajalle.

Vuoteen 1945 suomalaiseläinlääkärien piti hankkia kaikki ammatillinen oppinsa ulkomailta, tavallisimmin Saksasta.

Yksi mielenkiintoisimmista luvuista perustuu **Eero Ihantolan** Hannoverista 1920-luvun alussa lähettämiin kirjeisiin. Niissä hän kuvaa elävästi paitsi opintojaan, myös maan huikeaa inflaatiota ja saksalaisten köyhyyttä.

Opiskelumuistoja on kirjattu myös Sveitsistä, Ruotsista ja Norjasta.

Eläimet ja eläinlääkärit kovilla

Oma rankka vaiheensa olivat sotavuodet.

Rintamaeläinlääkärinä toiminut **Bertil Henriksson** kertoo kirjassa, miten koville hevoset sodassa joutuivat.

Eläinlääkintälotta **Brita Dahlströmille** pahin kokemus oli, kun vaivalla terveeksi hoidettu hevonen lähetettiin takaisin rintamalle ja palasi parin päivän päästä pahasti ammuttuna.

Monenlaisia persoonallisuuksia

Maaseudun kunnaneläinlääkärit olivat aikanaan töissä 24 tuntia vuorokaudessa seitsemänä päivänä viikossa. He ajoivat jopa 90 000 kilometriä vuodessa surkeilla sorateillä. Osan matkoista he kävelivät korvessa tai istuivat veneessä.

Jos potilaat olivat kaikki omanlaisiaan yksilöitä, sitä olivat myös eläinten omistajat.

Karjalaiset eivät juurikaan yöllä häirinneet, mutta Hämeessä asia oli toisin, kertoo eräs muistelija.

Ja toinen: ”Uudellamaalla ei yleensä kahvia tarjottu, mutta Mäntyharjulla oli joka talossa kahvipöytä katettuna.”

Raudussa 1911–1940 piirieläinlääkärinä toimineen **Leo Backmanin** kerrotaan karjalaisten vieraanvaraisuuden ansiosta painaneen yli 140 kiloa. Kerran hänet haettiin sivuvaunullisella moottoripyörällä hoitamaan Valkjärven polkupyöräpataljoonan keittiöhevosen ähkyä.

”Hevosen piehtaroidessa tuskissaan Backman yritti sivuvaunusta ylös, mutta turhaan. Kun vaunu irrotettiin pyörästä ja pantiin keikkumaan alamäkeen, lopulta eläinlääkäri saatiin hieromalla maantielle. Hevonen oli silloin jo parantunut ja seisoi töllistelemässä tilannetta”, kirja kertoo.

Murteet ovat aiheuttaneet monenlaisia kieliongelmia. Peräseinäjokelainen emäntä neuvoi eläinlääkäriä kääntymään tienhaarasta, jossa luki Ralpo. Sitä ei löytynyt millään. Kunnes kyltinhakijalla välähti: sehän oli tietysti Dahlbo.

Kun ylistarolaisisäntä soitti ”Hehvo on puhistunut”, hän ei suinkaan tarkoittanut, että hevosen jälkeiset ovat tulleet, kuiten eläinlääkäri luuli. Se tarkoitti, että hieho on puhaltunut eli täyttynyt.

Työnkuva muuttunut

Kirja kertoo elävästi eläinlääkärikunnan naisistumisesta sekä kaupunkilaistyttöjen kokemuksista opiskelun aikana ja työssä.

Naiset saivat oikeuden harjoittaa ammattia vasta 1918. Kolmea sukupolvea myöhemmin miespuolinen eläinlääkäri oli jo harvinaisuus.

Työnkuvan muuttuminen käy selvästi ilmi. Tuotantoeläimet ovat vähentyneet ja lemmikkien hoitoon käytetään yhä enemmän rahaa ja aikaa.

”Karjatalouteen kohdistuvat paineet alkoivat kasvaa johtaen maatilojen hiljaiseen vähenemisen, jolloin kunnaneläinlääkärin työtkin alkoivat vähentyä. Sukupolvenvaihdokset eivät enää olleet itsestään selviä. Työpaikat keskitettiin isompiin keskuksiin, ja nuoret muuttivat työn perään”, malilaissyntyinen **Kardigué Sakoné** kuvaa.

Kirjan nimessä esiintyvä leopardi liittyy Korkeasaaren eläintarhaan. Siellä potilaina ovat olleet muun muassa lumileopardit ja vapitit, eläintenhoitaja **Pertti Muronen** kertoo muisteluissaan.

Kansainvälinen ammatti

Myös kaukomaiden työkokemuksia on kirjassa mukana.

Etiopiassa ei ollut tapana käyttää sukunimiä, **Mari Heinonen** muistelee. Hän kertoo olleensa kaikille vain ”Dr. Mari”.

Pertti Vehviläinen taas kertoo, miten hoiti arvokasta kilpahevosta Polynesiassa. Atlantis-hevosen kilpailu-uran sinetöi kaviokuume, joka teki siitä invalidin ja pihahevosen.

Potilastyön lisäksi eläinlääkärin ammattiin kuuluu elintarvikehygienia, joka sekin on kirjassa hyvin esillä.

Yhteensä kirjassa on yli 150 kirjoitusta, osa koko elämänuran kattavia, osa lyhyitä tilannekuvia ja anekdootteja, osa omia muisteluita ja osa haastatteluihin perustuvia. Osa omista muisteluista on hankalaa luettavaa, mutta moni muistelija on kirjallisesti hyvinkin lahjakas ja sujuvasanainen.

Useimmat kirjoittajat ovat eläinlääkäreitä, mutta ammatti avautuu myös eläintenhoitajien ja asiakkaiden näkökulmasta.

SATU LEHTONEN

Anneli Mäkelä-Alitalo (toim.): Lehmästä leopardiin – Eläinlääkärityön muistoja. 407 sivua. Suomalaisen Kirjallisuuden Seura.

RAVIT

Herbie Sisu käy kaikille

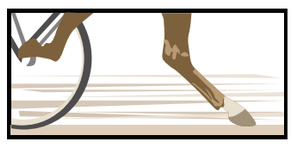

Vermo järjestää tällä viikolla molemmat pääpelit. Lauantaina ohjelmassa on kolme suurkilpailua sekä neljän tonnin ykköspalkinnolla ajettava Levi Cupin finaali, jossa starttaa suurena suosikkina **Kati Lindsbergin** tallin Herbie Sisu.

Pitkän tauon jälkeen kahdella helpolla voitolla aloittanut Herbie Sisu joutui viime lauantaina tyytymään kolmanteen sijaan.

Esityksessä ei ollut moittimista, sillä Herbie Sisu sai vaikean juoksun.

Mika Forss ajoi takarivistä lähteneen ruunan varhaisessa vaiheessa johtohevosen rinnalle kuolemanpaikalle, joka osoittautui ainakin osittain nimensä veroiseksi.

Lähtöpaikka puoltaa tällä kertaa Herbie Sisun menestymistä. Herbie Sisu on kohtalaisen hyvä avaaja ja pystynee nappaamaan johtopaikan, kun nopeimmat lähtijät ovat ulkopuolella.

Lokakuun alussa ja uudestaan nyt keskiviikkona komealla tyylillä voittanut Prince Victorioso sen sijaan ei pysty hyödyntämään sisäradan paikkaansa.

Prince Victorioso olisi parhaimmillaan muiden edeltä, mutta keulajuoksuun ei käytännössä ole mahdollisuutta.

Herbie Sisu jää vihjesysteemiin ainoaksi varmaksi, sillä mahdolliset menestyjät pystyy rajaamaan jokaisessa kohteessa muutamaan hevoseen. Jos yllätys tulee, etukäteen on vaikea arvioida, mihin kohtaan se osuu.

Kierroksen aloittavassa 2-vuotiaiden Hevosenomistajapokaalissa huomio kiinnittyy karsintavaiheen voittajiin Skyfired Seliin sekä Dominic Webiin, joka oli kaksikosta selvästi vakuuttavampi.

Skyfired Sel ei selvästikään yltänyt parhaimpaansa, ja on täysi syy olettaa, että lauantaina on luvassa parempaa.

Käpylä Grand Prix on ajettu pääkaupungin raviradalla vuodesta 1969 lähtien.

Puoliveljet Blue River Pipe ja Liquorice Pipe ovat avainhevosia tässä 2 600 metrin tasoitusajossa, jossa avoimen tasot ravurit saavat 20 metrin takamatkan.

Päätöskohde on 3-vuotiaille rajattu **Erkki Rajakosken** muistoajo, josta puuttuvat Kasvattajakruunuun keskittyvät Express Duo ja Greenleaf Slim. Tasoa riittää silti yllin kyllin, kun kilpailuun pääsevät myös muualla syntyneet varsat.

Niistä **Juho Ihamuotilan** ME-tamma Massive Babe saa seiskaradasta huolimatta suosikkiaseman.

Kriteriumissa ensin karsinnoissa yllättäjänä voittanut ja finaalissa kolmossijalla edelleen positiivisesti jatkanut Big Headache sekä samassa kilpailussa sairauden takia epäonnistunut Harmis's Frido tarjoavat jenkkitammalle tiukimman vastuksen.

Vihjesysteemi:
1. lähtö: 2 Skyfired Sel, 3 Dominic Web (5, 1)
2. lähtö: 7 Vihte, 6 Vektorin Maine, 4 Zeus (8, 9)
3. lähtö: 3 Herbie Sisu (5, 4)
4. lähtö: 6 Otto Milleri, 2 Hissun Virva, 14 Hullumies, 1 Dominik (7, 3)
5. lähtö: 7 Blue River Pipe, 15 Liquorice Pipe, 1 Union Ecus (9, 13)
6. lähtö: 3 Stoneisle Lilian, 6 Fakir Victory (8, 10)
7. lähtö: 7 Massive Babe, 3 Big Headache, 5 Harmi's Frido (2, 12)

2 x 3 x 1 x 4 x 3 x 2 x 3 = 216 riviä = 10,80 euroa

TERO SIPAKKO

Kierros 45 Toto75

1. LÄHTÖ Ryhmäajo 2100 m Helsinki

1	Apache Kemp/Ari Moilanen	2100	18,6a	2 500	1/20,5a	6/18,6a	8/20,3ax	2/18,6a
2	Skyfired Sel/Antti Teivainen	‘‘	16,9a	9 200	1/17,2a	1/17,9a	1/16,9a	1/18,6a
3	Dominic Web/Janne Soronen	‘‘	17,3a	5 384	1/19,3	4/19,3a	8/21,7ax	1/17,3a
4	Tilia's Abraham/Erkki-Pekka Mäkinen	‘‘	17,3a	2 160	5/20,3	4/21,4a	3/17,3a	3/19,2a
5	Jontte Boy/Mika Forss	‘‘	17,8a	360	2/31,3	5/20,0	3/17,8a	
6	Sahara Innuendo/Harri Koivunen	‘‘	18,4a	1 390	5/18,5a	-a hpl	5/18,4a	4/19,3a
7	Ranch Nero/Tommi Kylliäinen	‘‘	19,4a	1 200	2/32,1	2/22,1	1/19,7	5/19,4a
8	Capo The Eemil/Hannu Torvinen	‘‘	19,3a	1 000	5/31,7	1/21,8	2/22,0	5/19,3ax
9	Lenny Dahlia/Jukka-Pekka Kauhanen	‘‘	17,7a	1 300	1/26,5x	3/21,3a	6/18,5a	2/17,7a
10	Mystic Power/Ilkka Korpi	‘‘	17,3a	4 240	2/17,6a	2/18,0a	2/17,3a	4/18,4a
11	Poissa	‘‘						
12	Achilles Kemp/Markku Nieminen	‘‘	20,1a	360	2/30,9	12/24,3	3/22,2x	6/20,1a

2. LÄHTÖ Ryhmäajo 2100 m Helsinki

1	Virin Santeri/Timo Toiviainen	2100	24,9a	36 780	7/26,8a	-a hpl	3/28,4a	Jo 7.11.
2	Taikasalama/Kari Venäläinen	‘‘	24,9a	32 320	-a hpl	3/26,2	5/27,0	-a hpl
3	Joivi/Hannu Torvinen	‘‘	23,3a	31 410	5/29,4	5/26,4	5/28,4a	-a hpl
4	Zeus/Tapio Perttunen	‘‘	25,0a	36 070	1/26,5a	2/26,2a	1/25,2a	hlo10/28,1ax
5	Kopernikus/Heikki Laine	‘‘	23,7a	46 373	4/26,3	6/28,6a	6/28,1a	3/24,9a
6	Vektorin Maine/Jukka-Pekka Kauhanen	‘‘	24,1a	44 050	-a hpl	4/26,2a	4/26,0a	1/24,2a
7	Vihte/Kenneth Danielsen	‘‘	24,9a	31 272	1/26,3	5/24,9ax	1/26,4	2/26,3
8	Vieskerin Taiga/Timo Tuominen	‘‘	25,1a	44 955	2/27,4a	8/27,0a	4/28,0a	6/25,1a
9	A.T. Vekkuli/Marko Heikari	‘‘	24,2a	31 850	1/26,8a	8/26,5a	8/30,1ax	4/26,3
10	Multi Tella/Harri Sulku	‘‘	25,6a	25 480	4/31,3x	2/28,4a	4/28,4ax	H 6.11.
11	Leon Salama/Hannu Hietanen	‘‘	24,2a	44 570	4/25,1ax	9/26,2a	10/26,3	hpl
12	Diporex/Ari Moilanen	‘‘	25,9a	27 410	2/27,4a	2/26,7	2/28,1a	1/28,0a

3. LÄHTÖ Ryhmäajo 2100 m Helsinki

1	Prince Victorioso/Toni Nieminen	2100	14,0a	20 480	1/14,0a	10/16,3a	10/17,7	H 6.11.
2	Eyeshadow (SE)/Kari Venäläinen	‘‘	14,6a	28 653	7/15,9a	3/15,6a	11/15,7a	-a hpl
3	Herbie Sisu* (SE)/Mika Forss	‘‘	12,7a	33 573	1/17,7	1/15,1a	1/14,6a	3/14,4a
4	Petitchanson Bigi* (IT)/Tuomas Pakkanen	‘‘	13,0a	27 570	6/13,8ax	5/13,6a	3/14,4a	1/15,0a
5	Celsius Ås (SE)/Hannu Torvinen	‘‘	14,6a	34 870	2/15,8a	6/15,6a	1/16,2a	H 6.11.
6	Mr Pekka/Ilkka Korpi	‘‘	14,9a	27 680	hpl	3/16,1a	8/16,0a	T 5.11.
7	Flower's Windy/Antti Teivainen	‘‘	12,5a	35 600	2/15,9a	2/15,1a	2/14,3a	H 6.11.
8	Pascala Frontline (SE)/Ville Tonttila	‘‘	14,2a	29 532	1/16,9a	11/18,1ax	7/16,2a	9/16,7a
9	The Life (SE)/Hannu Lindström	‘‘	14,4a	18 250	6/15,6x	2/16,1	5/15,4a	9/18,3
10	Nimble (US)/Seppo Markkula	‘‘	15,2a	27 800	1/15,9a	-a hpl	3/15,2a	-a hpl
11	Bluehill's Warning/Ari Moilanen	‘‘	12,0a	30 710	2/15,6a	4/15,2a	3/16,1a	6/15,0a
12	Predator Icon/Jani Hautaviita	‘‘	14,6a	26 370	7/15,1a	2/14,7a	6/15,5a	4/16,5a

4. LÄHTÖ Tasoitusajo 2100 m Helsinki

1	Dominik/Risto Tupamäki	2100	24,2	69 330	3/26,0	2/25,5a	1/27,2	5/27,8a
2	Hissun Virva/Tuomas Pakkanen	‘‘	26,0	62 850	1/27,0	5/26,1	1/24,3a	2/26,0
3	Poppuli/Ari Moilanen	‘‘	24,3	71 150	2/25,9	11/26,3	5/26,4a	1/27,4a
4	Tuhti-Parooni/Esa Holopainen	‘‘	25,9	59 450	6/29,2	6/26,5	9/25,9x	7/29,8a
5	Kertova/Harri Koivunen	‘‘	25,3	58 692	9/29,1a	5/28,1x	8/28,7	3/27,5a
6	Otto Milleri/Niko Jokela	‘‘	24,9	58 120	10/31,1	7/28,4	1/24,9	1/27,6
7	Vauhtelin Lento/Kari Venäläinen	‘‘	24,4	57 439	3/25,6a	3/27,4	3/26,1a	hpl
8	I.P. Vipotiina/Pertti Puikkonen	2120	22,3	510 420	4/25,0	2/24,5a	8/26,4a	8/25,6
9	Yllin Kyllin/Teemu Okkolin	‘‘	24,9	98 360	1/25,7a	2/24,9	5/24,7a	6/26,2a
10	Vieskerin Valo/Pertti Niveri	‘‘	24,9	98 510	6/25,1ax	1/25,2ax	6/26,6x	7/26,3a
11	Köppinen/Jyrki Korhonen	‘‘	23,3	212 580	6/24,5	5/24,6a	5/26,2ax	4/25,4
12	Juppe Hoo/Tapio Perttunen	‘‘	23,9	114 065	6/22,5ax	10/24,9a	9/30,0	1/28,0
13	Frans/Juha Utala	‘‘	22,6	296 640	7/22,6a	-a k	11/27,4a	7/25,6
14	Hullumies/Seppo Sarkola	‘‘	22,5	154 830	5/24,3	2/24,3a	2/25,2a	5/25,4
15	B. Turolii/Antti Teivainen	‘‘	23,4	208 355	3/25,0	3/24,6a	4/26,2a	10/26,0
16	B. Vilunki/Kari Rosimo	‘‘	22,4	104 730	9/28,0a	3/24,5a	5/26,6	9/26,4a

5. LÄHTÖ Tasoitusajo 2600 m Helsinki

1	Union Ecus (FR)/Mika Forss	2600	15,3	46 250	4/14,2a	7/16,5	3/18,3	1/15,0a
2	BWT Typhoon/Harri Koivunen	‘‘	15,6	43 088	9/16,9a	-a hpl	3/15,0a	7/15,3a
3	Classic St Pat (US)/Erkki-Pekka Mäkinen	‘‘	15,2	39 098	1/15,2	7/15,6a	-a hpl	T 5.11.
4	Callela Dowjones/Akseli Lahtinen	‘‘	14,8	49 283	1/15,2a	hlo2/16,0a	9/16,6a	T 5.11.
5	Turbonina (SE)/Iikka Nurmonen	‘‘	14,4	49 128	2/16,2	1/12,6a	8/15,4ax	4/16,2a
6	Cecilia Duo/Pekka Korpi	‘‘	15,7	48 670	10/15,7x	6/15,0ax	7/16,9ax	5/16,7
7	Blue River Pipe/Ari Moilanen	‘‘	16,7	46 465	4/12,6a	2/12,7a	3/15,9a	3/12,6a
8	Amazing Soul/Jukka Kinnunen	2620	17,8	164 280	3/13,3a	6/13,2a	8/12,7a	2/14,2a
9	Tomorrowland (US)/Hannu Torvinen	‘‘	14,1	79 250	2/14,6ax	4/16,1	3/14,1x	1/16,8
10	Day Cruise/Kari Rosimo	‘‘	14,5	277 697	1/13,4a	10/12,7a	9/12,3a	3/15,7
11	Felix Pro/Esa Holopainen	‘‘	14,6	195 617	7/15,1a	1/13,2a	6/20,7a	1/15,4
12	P.J. Clark (US)/Seppo Markkula	‘‘	10,2a	284 752	10/13,5a	4/12,5a	8/14,9a	-a hpl
13	Orlando Croft/Teemu Okkolin	‘‘	13,9	157 881	7/13,9a	6/14,7	9/16,5x	3/14,5a
14	Daniel Palema* (SE)/Risto Airaksinen	‘‘	14,1	285 138	8/11,7a	6/14,7ax	8/17,2	2/14,4a
15	Liquorice Pipe/Antti Teivainen	‘‘	14,6	234 250	8/14,8a	3/14,6a	3/13,3a	4/14,6

6. LÄHTÖ Ryhmäajo 2600 m Helsinki

1	Arnold Halm/Risto Väre	2600	16,9a	2 830	6/18,5	1/17,9	2/16,9a	2/17,3a
2	Big Slick/Antti Teivainen	‘‘	16,2a	3 860	-a hpl	3/17,3	3/17,2a	1/17,0
3	Stoneisle Lilian/Esa Holopainen	‘‘	17,3	2 700	1/19,4	1/18,5	hyl3/16,9	1/17,3
4	Atos Palmen/Niko Jokela	‘‘	15,0a	4 910	2/18,1a	2/16,2a	4/19,8	S 4.11.
5	Backin Black/Tommi Kylliäinen	‘‘	16,4a	4 210	1/16,9a	-a hpl	11/19,1ax	2/18,3a
6	Fakir Victory/Mika Forss	‘‘	15,7a	4 790	1/21,6	-a hva	1/18,6	1/16,9
7	Midnight Jose/Jouni Riikonen	‘‘	17,6a	2 530	5/18,3	1/17,6	8/20,2a	4/19,8
8	Lovely Dart/Harri Koivunen	‘‘	16,1a	4 570	3/16,9a	1/17,7a	2/16,9ax	-a hpl
9	Armani Cates/Kari Rosimo	‘‘	17,6a	2 590	1/17,9a	2/17,6a	8/17,5	S 4.11.
10	Love de Villeneuve* (SE)/Ari Moilanen	‘‘	15,8a	4 420	4/15,8a	-a hpl	1/16,1a	2/18,3a
11	Laurila's Arwen/Kauko Ketola	‘‘	15,3a	3 500	1/16,6a	6/15,3a	3/18,9a	2/18,9
12	Flory Emily/Arto Laaksonen	‘‘	16,5a	3 990	1/16,7a	2/16,5a	6/18,9ax	6/16,5a

7. LÄHTÖ Ryhmäajo 2100 m Helsinki

1	Zatopek Hoss/Antti Teivainen	2100	14,3a	12 743	5/15,0a	3/15,1a	4/15,3a	hpl
2	Armchair Warriors (US)/Harri Koivunen	‘‘	15,6a	14 200	5/15,7a	8/17,0ax	12/17,9ax	1/15,4
3	Big Headache/Iikka Nurmonen	‘‘	14,2a	35 070	3/15,6a	5/14,6a	1/15,1a	3/14,2a
4	Robros Brazza'* (IT)/Seppo Markkula	‘‘	14,8a	13 540	-a hll	1/15,9a	10/14,9a	1/20,2a
5	Harmi's Frido/Markku Nieminen	‘‘	13,8a	62 476	2/15,0a	1/14,2a	1/15,1a	9/16,1a
6	Precious Twice/Ari Moilanen	‘‘	14,6a	18 350	3/15,8	2/15,1a	4/14,9a	3/14,9a
7	Massive Babe (US)/Mika Forss	‘‘	11,0a	52 728	6/14,0a	3/11,6a	2/14,2a	1/12,3a
8	BWT Hard As A Rock /Kari Venäläinen	‘‘	13,2a	46 902	4/15,4a	4/15,4a	7/13,2a	S 4.11.
9	Eden Duo/Pekka Korpi	‘‘	12,7a	40 098	2/15,3a	4/14,3a	7/14,8ax	7/14,8
10	Elvis Duo/Hannu-Pekka Korpi	‘‘	13,7a	46 558	7/15,5a	3/16,2	3/16,8	S 4.11.
11	Shadoom/Janne Ulmas	‘‘	13,5a	17 900	3/13,5a	2/15,0a	2/16,0	4/16,8
12	Right Away* (US)/Hannu Hietanen	‘‘	13,4a	25 908	0/13,4a	3/14,9a	4/14,7a	5/15,3a

60-VUOTIAS

Lihanhankinta heti yhteen osuuskuntaan

Lihanhankinta on saatava yhteen osuuskuntaan. Lihatalojen keskinäisen kilpailun takia lihantuottajat ovat hävinneet tuottajahinnoissa kymmeniä miljoonia vuodessa, MTK-Keski-Suomen puheenjohtaja **Jukka Kauppinen** sanoo.

Tukien merkitys viljelijän taloudessa vähenee kaiken aikaa, kustannussäästöjä on vaikeaa löytää. Kannattavuuden parantamiseksi ainoa keino on saada lisää hintaa markkinoilta.

”Jos 400 gramman jauhelihapakettiin laitettaisiin 40 senttiä lisää hintaa, ja se kaikki tulisi tuottajalle, se riittäisi” Kauppinen laskee.

Jukka Kauppinen viettää merkkipäiväänsä raviradalla.

Suomen hintoja verrataan aina EU:n keskihintaan. 70-kiloinen maitorodun välitysvasikka maksaa Kauppisen mukaan EU:ssa 90 euroa, Suomessa 190 euroa.

Naudanlihan hintaa pitäisi korottaa 80–90 senttiä kilolta, jotta Suomessa päästäisiin edes EU:n keskihintaan.

Kauppinen ei halua ottaa miltään viljelijäryhmältä mitään pois. Jos lihan- tai maidontuottaja saa lisää, hän voi ostaa tuotantopanoksia entistä enemmän. Siitä hyötyisi jopa Valtran traktoritehtaan duunari.

”Ikävää, jos sianlihantuottaja pärjää vain siksi, että viljan hinta laskee.”

Maitokiintiöiden poiston suurin ongelma on, miten jaetaan maidon pohjoinen tuki. Suureen tuotannon lisäykseen Kauppinen ei usko.

Kauppinen ihailee maitopuolen systeemiä. Samanlaatuisesta maidosta saa saman hinnan olipa navetassa viisi tai 200 lehmää.

Lihapuolella parttilisä voi pahimmillaan olla kymmeniä senttejä kilolta.

EU-tukien maksatuksen siirtäminen kevääseen aiheuttaa monille tiloille maksuvaikeuksia. Kauppinen kysyy, onnistuisiko viljelijän siirtää veronmaksua pelkällä ilmoitusmenettelyllä.

Eläinten hyvinvointimääräyksissä on isoja eroja jo Suomen ja Ruotsin välillä, suomalaisten häviöksi.

Kauppinen asui 13-vuotiaaksi asti Helsingin Kruunuhaassa. Pääkaupunkiseudun 1,5 miljoonan ihmisen jätevesistä puhdistamattomina Itämereen valahtaa joka vuosi määrä, joka vastaa 75 000 sian lantaa.

Kotitilaa Hankasalmella Kauppinen isännöi virallisesti liki 30 vuotta. Nyt tytär jatkaa lihakarjan kasvatusta ja myy osan lihasta suoraan kuluttajille.

Merkkipäivänään sunnuntaina 10.11. Kauppinen ei juhli. Hän jännittää iltaraveissa oman hevosen ensimmäistä starttia.

REIJO VESTERINEN